

6. Kosheleva, O., Skrypchenko, I. (2021). Innovatsiini tehnolohii v systemi fizychnoho vykhovannia studentiv ZVO: metodychni rekomendatsii [Innovative technologies in the system of physical education of students of ZVO: methodical recommendations]. Dnipro: Zhurfond, 46 p. [in Ukrainian].
7. Moskalenko, N. (2015). Innovatsiina diialnist u fizychnomu vykhovanni zahalnoosvitnikh navchalnykh zakladiv [Innovative activity in physical education of secondary schools]. *Fizyчне vykhovannia, sport i kultura zdorovia u suchasnomu suspilstvi: zbirnyk naukovykh prats*, no. 4(55), pp. 35–38 [in Ukrainian].
8. Nedorubko, S., Ocheredko, L. (2019). Vykorystannia innovatsiinykh tehnolohii navchannia v systemi fizychnoho vykhovannia studentiv [The use of innovative learning technologies in the system of physical education of students]. *Innovatsiina pedahohika*, no. 11, vol. 2, pp. 19–22 [in Ukrainian].

Dembitska O. O., Haidai S. I., Khapsalis H. L., Chaichenko N. L. Application of innovative technologies in the process of physical education of student youth

The article is a study of the specifics of the use of innovative technologies in the process of physical education of student youth. One of the main tasks of the state in the field of education is to take care of the health of the nation, to raise a physically healthy young generation. However, the most pressing problem in physical education is the low level of physical health and physical fitness of students. Therefore, there is an urgent need to improve the professionalism of physical education teachers and their mastery of modern innovative learning technologies and their active application in practice. The purpose of the study was to analyze the features of the application of innovative technologies in the process of physical education of student youth. It is noted that innovation is a complex process that involves the creation of a flexible reasonable system of scientific support of innovations, takes into account the logic and specifics not only of innovation, but also the peculiarities of perception, evaluation, and mutual adaptation of system elements. It is emphasized that innovative pedagogical technologies are subordinated to a specific goal, give a positive result in the joint work of teachers and students, aimed at introducing innovations in the content, methods, forms and means of educational work. Features that are characteristic of innovative technologies and distinguish them from traditional learning are presented. One of the most important problems of introduction of innovative technologies, which is shown in the unpreparedness of perception by teachers and students of both new organizational forms of carrying out employment, and new non-traditional kinds of physical exercises is outlined. It is noted that the use of non-traditional sports in the educational process will significantly increase the level of physical activity, which will promote a healthy lifestyle.

Key words: innovative technologies, physical education, student youth, non-traditional sports.

УДК 378;56/786;521

DOI <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series5.2022.85.17>

Демянчук М. Р.

**ДИДАКТИЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ КУРСІВ “ОБСТЕЖЕННЯ ТА ОЦІНКА ЗДОРОВ’Я ЛЮДИНИ”
Й “МЕДИЧНА ТА СОЦІАЛЬНА РЕАБІЛІТАЦІЯ” У ФОРМУВАННІ ПРОФЕСІЙНОЇ
КОМПЕТЕНТНОСТІ БАКАЛАВРІВ СЕСТРИНСЬКОЇ СПРАВИ**

Ефективний розвиток системи охорони здоров’я значною мірою залежить від якості професійної підготовки бакалаврів сестринської справи. Якість підготовки середніх медичних працівників є ключовою проблемою реформування системи охорони здоров’я та забезпечення населення висококваліфікованою медичною допомогою. Ідеться про те, що затребуваними стають професійно значущі якості бакалаврів сестринської справи, їхня професійна мобільність та ідентичність, які забезпечують ефективну й доступну медсестринську допомогу населенню, зокрема, у сфері первинної медико-санітарної допомоги, допомоги хворим із хронічними хворобами та реабілітаційної допомоги. У таких умовах неабиякого значення набуває аксіологізація змісту дисциплін “Обстеження та оцінка здоров’я людини” й “Медична та соціальна реабілітація” у процесі професійної підготовки бакалаврів сестринської справи. Необхідне оновлення змістового компонента процесу навчання, перегляд навчальних планів і програм, а також упровадження інноваційних педагогічних технологій задля забезпечення конкурентоспроможності, мобільності, ідентичності, самостійності у прийнятті рішень. Спілкування пронизує професійну діяльність медичних працівників на будь-якому рівні. Індивідуальні особливості психіки пацієнта в умовах лікувальної взаємодії зіштовхуються з психологічними властивостями медичного працівника. Відомості щодо організації комунікативної взаємодії з пацієнтами містяться у змісті курсів “Обстеження та оцінка здоров’я людини” й “Медична та соціальна реабілітація”. Інтегрування у зміст зазначених курсів ігрових технологій, які передбачають постановку особистості студента в центр освітнього процесу, дасть змогу тренувати найрізноманітніші якості особистості, формувати навички поведінки в різних ситуаціях. Імітаційно-модельючі ігри, які використовуються в освітньому процесі медичної академії, передбачають відображення реальної взаємодії медичного працівника та пацієнта, а також можливість змінити їх, повернутися назад до певного моменту та, перегравши ситуацію, прийняти інші варіанти.

Ключові слова: студенти, бакалаври сестринської справи, медична академія, медична освіта, професійна підготовка, ігрові технології.

Актуальність проблеми професійної освіти бакалаврів сестринської справи зумовлена постійним розширенням її змісту та зростаючою з кожним роком роллю медсестринського персоналу в наданні медичної допомоги, оскільки саме ці працівники першими контактують із пацієнтом, його родиною та оточенням, опікуються ними в лікарні й удома до кінця життя. Окрім того, варто зазначити, що в останні десятиліття відбулися істотні зміни в ціннісно-цільових орієнтирах, які сформували новий погляд на медичну сестру не лише як на фахівця, здатного виконати призначену лікарем процедуру, а й як на людину високоморальну, готову прийти на допомогу, яка вмє співчувати та співпереживати, піклуватися про ближнього й нужденного [3, с. 11].

Сестринська справа є важливою складовою частиною кадрового ресурсу медичних працівників, оскільки становить найчисленнішу її частину та володіє реальними потенційними можливостями для задоволення потреб населення в належній медичній допомозі. Тому ефективний розвиток системи охорони здоров'я значною мірою залежить від якості професійної підготовки бакалаврів сестринської справи. Якість підготовки середніх медичних працівників є ключовою проблемою реформування системи охорони здоров'я та забезпечення населення висококваліфікованою медичною допомогою. Не викликає сумніву, що показник якості підготовки фахівця адекватний показнику якості медичної допомоги, що надається пацієнтові. Окреслена парадигма закладена в Концепції модернізації системи медичної освіти, де зазначено, що в системі освіти держава є гарантом якості освітніх програм і послуг [6].

Професійна підготовка майбутніх бакалаврів сестринської справи є складною та багатогранною педагогічною проблемою. По-новому актуально вона звучить нині, у період інтеграції України в європейський і світовий освітній простір, модернізації системи освіти, розроблення Концепції розвитку вищої медичної освіти [6], що окреслює вимоги до майбутніх фахівців. За цих умов затребуваними стають професійно значущі якості бакалаврів сестринської справи, їхня професійна мобільність та ідентичність, які забезпечують ефективну й доступну медсестринську допомогу населенню, зокрема, у сфері первинної медико-санітарної допомоги, допомоги хворим із хронічними хворобами та реабілітаційної допомоги, а також тим хворим, які перебувають у стані значної залежності або вмирають. З огляду на сказане неабиякого значення набуває аксіологізація змісту дисциплін "Обстеження та оцінка здоров'я людини" й "Медична та соціальна реабілітація" у процесі професійної підготовки бакалаврів сестринської справи.

У науковій літературі актуалізується питання використання методик стимуляційного навчання в підвищенні професійної компетентності лікарів та парамедиків на кафедрах Державного закладу "Запорізька медична академія післядипломної освіти Міністерства охорони здоров'я України" [1, с. 120], зокрема й у розрізі формування особистісних ресурсів адаптації майбутніх медичних працівників до професійної діяльності [2]. Водночас науковці наполягають на необхідності формування професійно значущих якостей майбутніх молодших спеціалістів сестринської справи у процесі фахової підготовки [3]. Учені апелюють до необхідності розвитку здібностей до професійної комунікації майбутніх фахівців сестринської справи [4], забезпечення особистісного становлення майбутнього лікаря в умовах вищого медичного навчального закладу [5].

З огляду на інтеграцію України до європейського освітнього простору дослідники звертаються до вивчення деяких питань професійної підготовки фахівців медичного профілю в контексті сучасних інтеграційних процесів [7], конкретизують етичні основи професійної взаємодії медпрацівника та хворого [8]. Знаходимо відомості щодо аналізу стану підготовки майбутніх медичних сестер в актуальних умовах [9] та медико-соціальних основ реформування медсестринських кадрових ресурсів системи охорони здоров'я [10]. Однак відомості щодо віднайдення потенціалу інформаційних масивів дисциплін "Обстеження та оцінка здоров'я людини" й "Медична та соціальна реабілітація" задля формування професійної компетентності бакалаврів сестринської справи нині відсутні.

З огляду на зазначене мета статті полягає в обґрунтуванні дидактичного потенціалу курсів "Обстеження та оцінка здоров'я людини" й "Медична та соціальна реабілітація" у формуванні професійної компетентності бакалаврів сестринської справи.

На сучасному етапі соціально-економічного розвитку України важливим завданням є вдосконалення професійної підготовки майбутніх бакалаврів сестринської справи в закладах медичної освіти, зокрема медичних академіях. Тому необхідне оновлення змістового компонента процесу навчання, перегляд навчальних планів і програм, а також упровадження інноваційних педагогічних технологій задля забезпечення конкурентоспроможності, мобільності, ідентичності, самостійності у прийнятті рішень, відповідальності за наслідки своєї діяльності. Водночас євроінтеграція України, посилення "статусності" компетентісного підходу в офіційних українських і міжнародних освітніх документах переорієнтують традиційну освітню парадигму з трансляції готового знання та формування вмінь і навичок на створення в навчальному закладі умов для оволодіння студентами комплексом компетенцій і формування професійної компетентності, тобто готовності випускника до самостійної, відповідальної, продуктивної практичної діяльності, гнучкості у вирішенні особистісних і професійних завдань.

Розглядаючи деякі питання професійної підготовки фахівців медичного профілю в контексті сучасних інтеграційних процесів, А. Мельник окреслює чинники, які зумовлюють необхідність підвищення якості підготовки фахівців медичної галузі. Зміни в галузі медичної освіти – це перетворення позитивного характеру

(гуманізація та гуманітаризація медичної освіти, розширення можливостей випускників медичних навчальних закладів). Упровадження ідей європеїзації української медичної та сестринської освіти відбувається в умовах розвитку міжнародних контактів (наприклад, запроваджено Програму розвитку медсестринства України, мета якої – формування спеціалістів охорони здоров'я ХХІ століття, здатних надавати висококваліфіковану медичну допомогу, бути конкурентоспроможними на національному, європейському і міжнародному ринках праці). Відповідно до вимог Всесвітньої федерації медичної освіти та основних положень Болонського процесу в Україні відбувається реформування системи медичної освіти, здійснюються заходи щодо переходу системи підготовки медичних фахівців на європейські стандарти [7, с. 36].

Варто зазначити, що проблема реформування й пошуку перспективних шляхів удосконалення сестринської справи та медсестринської освіти турбує не лише міжнародну спільноту, а й сучасних дослідників. Так, М. Шегедин здійснила фундаментальне дослідження щодо пошуку медико-соціальних основ реформування медсестринських кадрових ресурсів системи охорони здоров'я [10, с. 39]. Науковець наголосила на необхідності наближення національного медсестринства до міжнародних стандартів, удосконалення державної політики стосовно сестринської справи, наукового обґрунтування кадрової політики та запровадження багаторівневої неперервної професійної освіти майбутнього медсестринського персоналу.

Динамічний процес розвитку сучасного суспільства, політико-економічні зміни у країні, що стрімко набирають обертів, спричиняють зміни в усіх сферах життя людини. І насамперед закономірні процеси реформування й модернізації відбуваються в системі освіти, а саме в українському медико-освітньому просторі.

Як доцільно зазначає І. Кахно, серед основних викликів, що стоять сьогодні перед вищою медичною освітою нового типу, можна назвати переорієнтацію освітнього процесу із завдань ретрансляції знань і набутого студентами досвіду на проблемне навчання, що будується на паритетній, діалогічній (суб'єкт-суб'єктній) взаємодії викладача та студента, а також формування особистісної спрямованості освітнього процесу [5, с. 258].

Метою професійної підготовки в медичних академіях є формування й розвиток професійної компетентності бакалаврів сестринської справи шляхом застосування різних форм і методів навчання та цілеспрямованого використання потенціалу освітніх курсів. Водночас перед сучасною професійною освітою виникла низка завдань, пов'язаних з особистісним розвитком майбутніх фахівців медсестринства, зокрема: сприяння самореалізації та самоактуалізації; формування високої професійної компетентності, що забезпечує оперативну перекваліфікацію в умовах мінливих технологій, професій і спеціалізацій [3, с. 129]. Детальне вивчення змісту дисциплін “Обстеження та оцінка здоров'я людини” й “Медична та соціальна реабілітація” свідчить про їх значний дидактичний потенціал у формуванні професійної компетентності бакалаврів сестринської справи.

Будь-яка професійна діяльність із людьми нерозривно пов'язана з процесом та проблемами спілкування. Спілкування пронизує професійну діяльність медичних працівників на будь-якому рівні. Індивідуальні особливості психіки пацієнта в умовах лікувальної взаємодії зіштовхуються з психологічними властивостями медичного працівника. Метою такого контакту є допомога пацієнтові. У такій взаємодії зацікавлені водночас пацієнт і медичний працівник, діяльність якого зумовлена мотивами й інтересами ефективної взаємодії з пацієнтом, прагненням забезпечити безконфліктну взаємодію пацієнтів, що регламентується його професійним покликанням.

Успішність діяльності бакалавра сестринської справи значною мірою залежить від якості комунікативної взаємодії, тому вміння вислухати, заспокоїти, надати пораду, стати співучасником певної стратегії поведінки є покликанням медсестри. Так, інтегрування професійно орієнтованих комунікативних завдань у зміст курсів “Обстеження та оцінка здоров'я людини” й “Медична та соціальна реабілітація” забезпечуватиме розвиток умінь майбутніх бакалаврів сестринської справи щодо організації ефективної та безконфліктної взаємодії з пацієнтом, здатності встановлювати й підтримувати необхідні контакти. Досліджуючи особливості професійної взаємодії медичного працівника та пацієнтів, С. Поплавська розглядає такі вміння як систему внутрішніх ресурсів, спрямованих на побудову ефективної комунікації в ситуації міжособистісної взаємодії, оскільки, на думку дослідниці, некомпетентність у спілкуванні здатна погіршити діагностичний і лікувальний процес [8, с. 123].

Інтегрування у зміст зазначених курсів ігрових технологій, які передбачають постановку особистості студента в центр освітнього процесу, дасть змогу тренувати найрізноманітніші якості особистості, формувати навички поведінки в різних ситуаціях. Окрім цього, гра дає змогу краще розуміти й відчувати власні дії, виправляти помилки, отримувати нові знання про об'єкт [3, с. 105]. Саме ці характеристики ігрових освітніх технологій мають практично невичерпний освітньо-виховний потенціал завдяки професійній, комунікативно-діяльнісній та особистісно орієнтованій спрямованості. Поняття “ігрові технології” охоплює досить велику групу прийомів організації освітнього процесу у формі різних педагогічних ігор. На відміну від ігор загалом, педагогічна гра має істотні відмінності – чітко визначену мету навчання та педагогічний результат, що відповідає їй. Ігрова форма занять створюється на заняттях за допомогою ігрових прийомів і ситуацій, які є засобом стимулювання навчальної діяльності.

Педагогічні ігри в ігровій методиці класифікуються на предметні, сюжетні, рольові, ділові, імітаційні та гру-драматизацію. Майже всі ці види, які використовуються в медичних коледжах, за своїм змістом

є діловими іграми, оскільки розробляються в межах певних навчальних дисциплін, у них є сюжети й ролі, імітуються різні ситуації. Відтак суть ділових ігор полягає в імітації реальних або умовних ситуацій і процесів, що дають змогу студентам на основі колективної взаємодії виробляти рішення, здобувати професійні вміння та досвід міжособистісного спілкування.

Імітаційно-моделюючі ігри, які використовуються в освітньому процесі медичної академії, передбачають відображення реальної взаємодії медичного працівника та пацієнта, а також можливість змінити їх, повернутися назад до певного моменту та, переігравши ситуацію, прийняти інші варіанти, оцінити переваги й недоліки порівняно з уже випробуваними раніше варіантами. Адже найбільшою цінністю в діяльності майбутніх бакалаврів сестринської справи є особистість пацієнта та його життя. Відтак професійна підготовка майбутніх бакалаврів сестринської справи повинна спрямовуватися насамперед на їх професійне становлення, ідентифікацію, удосконалення деонтологічної підготовки, що дасть можливість виконувати сестринські обов'язки на високому професійному рівні, прищеплювати фахівцям навички безперервного професійного самовдосконалення, формувати особистісні якості та ціннісні орієнтації. Професійна компетентність дає майбутнім бакалаврам сестринської справи моральне право самостійно приймати відповідні рішення в неординарних ситуаціях та здійснювати керівництво молодшим медичним персоналом.

Висновки. Професійна компетентність, як гарант якісних знань, умінь, діяльності, здатності діяти адекватно, самостійно й відповідально, гарант високого рівня адаптивності, готовності до саморозвитку та професійної активності, забезпечує професійне і кар'єрне зростання бакалаврів сестринської справи в майбутньому. У кожного випускника медичної академії повинна бути сформована професійна компетентність, яка охоплює найбільш значущі для медичної сестри чинники психологічної готовності, зокрема:

- позитивну орієнтацію на професію;
- чутливість до об'єкта професійного впливу;
- отримання спеціальних знань і вмінь із предмета діяльності;
- професійні здібності;
- уміння самостійно аналізувати проблемні ситуації та приймати рішення;
- творчий підхід тощо.

Задля цього необхідно використовувати інформаційний потенціал курсів циклу професійної підготовки шляхом застосування інноваційних педагогічних технологій.

Використана література:

1. Використання методик стимуляційного навчання у підвищенні професійної компетенції лікарів та парамедиків на кафедрах ДЗ “ЗМАПО МОЗ України” / О. Никоненко, С. Шаповал, С. Дмитрієва, Т. Гризун. *Медична освіта*. 2016. № 2. С. 120–123.
2. Галян А. Особистісні ресурси адаптації майбутніх медичних працівників до професійної діяльності : автореф. дис. ... канд. психол. наук : 19.00.01 ; Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки. Луцьк, 2016. 20 с.
3. Данюк М. Формування професійно значущих якостей майбутніх молодших спеціалістів сестринської справи в процесі фахової підготовки : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04. Тернопіль, 2016. 309 с.
4. Демянчук М. Професійна комунікація майбутніх фахівців сестринської справи. *Психологія та педагогіка в системі сучасного гуманітарного знання XXI століття* : матеріали міжнародної науково-практичної конференції, м. Харків, 8–9 грудня 2017 р. Харків : Східноукраїнська організація “Центр педагогічних досліджень”, 2017. С. 53–55.
5. Кахно І. Особистісне становлення майбутнього лікаря в умовах вищого медичного навчального закладу. *Проблеми сучасної психології*. 2015. Вип. 30. С. 257–267.
6. Концепція розвитку вищої медичної освіти : Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 12 вересня 2008 р. № 522/51. URL: http://www.moz.gov.ua/ua/portal/dn_20080912_522.htm (дата звернення: 20.01.2022).
7. Мельник А. Деякі питання професійної підготовки фахівців медичного профілю у контексті сучасних інтеграційних процесів. *Вісник Львівського університету. Серія “Педагогіка”*. 2010. Вип. 26. С. 34–40.
8. Поплавська С. Етика професійної взаємодії медпрацівника і хворого. *Комп'ютерно-інтегровані технології: освіта, наука, виробництво*. 2013. Вип. 11. С. 121–127.
9. Славопас В. Аналіз стану підготовки майбутніх медичних сестер засобами комп'ютерних технологій. *Медична освіта*. 2016. № 4. С. 59–61.
10. Шегедин М. Медико-соціальні основи реформування медсестринських кадрових ресурсів системи охорони здоров'я : дис. ... докт. мед. наук : 14.02.03. Київ, 2001. 332 с.

References:

1. Nykonenko, O., Shapoval, S., Dmytriieva, S., Hrytsun, T. (2016). Vykorystannia metodyk stymuliatsiinoho navchannia u pidvyshchenni profesiinoi kompetentsii likariv ta paramedykiv na kafedrah DZ “ZMAPO MOZ Ukrainy” [The use of methods of stimulation training in improving the professional competence of doctors and paramedics at the departments of the State Institution “ZMAPO Ministry of Health of Ukraine”]. *Medychna osvita*, no. 2, pp. 120–123 [in Ukrainian].
2. Halian, A. (2016). Osobystisni resursy adaptatsii maibutnykh medychnykh pratsivnykiv do profesiinoi diialnosti [Personal resources of adaptation of future medical workers to professional activity]. *Extended abstract of candidate's thesis*. Lutsk, 20 p. [in Ukrainian].
3. Daniuk, M. (2016). Formuvannia profesiino znachushchykh yakosti maibutnykh molodshykh spetsialistiv sestrynskoï spravy v protsesi fakhovoi pidhotovky [Formation of professionally significant qualities of future junior specialists in nursing in the process of professional training]. *Candidate's thesis*. Ternopil, 309 p. [in Ukrainian].
4. Demianchuk, M. (2017). Profesiina komunikatsiia maibutnykh fakhivtsiv sestrynskoï spravy [Professional communication of future nursing professionals]. Proceedings of the international scientific-practical conference “*Psykhohihiia ta pedahohika v sys-*

- temi suchasnoho humanitarnoho znannia XXI stolittia*" (Kharkiv, December 8–9, 2017). Kharkiv: Skhidnoukrainska orhanizat-siia "Tsentр pedahohichnykh doslidzhen", pp. 53–55 [in Ukrainian].
5. Kakhno, I. (2015). Osobystisne stanovlennia maibutnoho likaria v umovakh vyshchoho medychnoho navchalnoho zakladu [Personal development of the future doctor in terms of higher medical education]. *Problemy suchasnoi psykhologii*, iss. 30, pp. 257–267 [in Ukrainian].
 6. Kontsepsiia rozvytku vyshchoi medychnoi osvity: Nakaz Ministerstva okhorony zdorov'ia Ukrainy vid 12 veresnia 2008 r. № 522/51 [The concept of development of higher medical education: Order of the Ministry of Health of Ukraine of September 12, 2008 № 522/51]. Retrieved from: http://www.moz.gov.ua/ua/portal/dn_20080912_522.htm [in Ukrainian].
 7. Melnyk, A. (2010). Deiaki pytannia profesiinoi pidhotovky fakhivtsiv medychnoho profilu u konteksti suchasnykh intehratsi-nykh protsesiv [Some issues of professional training of medical professionals in the context of modern integration processes]. *Visnyk Lvivskoho universytetu. Seriia "Pedahohika"*, iss. 26, pp. 34–40 [in Ukrainian].
 8. Poplavska, S. (2013). Etyka profesiinoi vzaiemodii medpratsivnyka i khvoroho [Ethics of professional interaction between nurse and patient]. *Kompiuterno-intehrovani tekhnologii: osvita, nauka, vyrobnytstvo*, iss. 11, pp. 121–127 [in Ukrainian].
 9. Slavopas, V. (2016). Analiz stanu pidhotovky maibutnykh medychnykh sester zasobamy kompiuternykh tekhnologii [Analysis of the state of training of future nurses by means of computer technology]. *Medychna osvita*, no. 4, pp. 59–61 [in Ukrainian].
 10. Shehedyn, M. (2001). Medyko-sotsialni osnovy reformuvannia medsestrynskykh kadrovnykh resursiv systemy okhorony zdorovia [Medico-social foundations of reforming nursing staff resources of the health care system]. *Doctor's thesis*. Kyiv, 332 p. [in Ukrainian].

Demianchuk M. R. Didactic potential of courses "Human Health Examination and Assessment" and "Medical and Social Rehabilitation" in the formation of the professional competence of bachelors in nursing

Effective development of the health care system significantly depends on the quality of vocational training of bachelors in nursing. The quality of training of nurses is a key problem of reforming the health care system and providing the population with highly qualified medical care. The point is that professionally significant qualities of bachelors in nursing are in demand, their professional mobility and identity that provide effective and affordable nursing care to the population, in particular in the field of primary health care, care for patients with chronic diseases and rehabilitation care. The axiologization of the content of disciplines "Human Health Examination and Assessment" and "Medical and Social Rehabilitation" in the process of vocational training of bachelors in nursing becomes very important in such conditions. It is necessary to update the content component of the educational process, review curricula and programs, as well as implementation of innovative pedagogical technologies to ensure competitiveness, mobility, identity, independence in decision-making. Communication permeates the professional activities of the medical workers at any level. Individual peculiarities of the patient's psyche in the conditions of treating interaction collide with the psychological properties of the medical worker. The information on the organization of communicative interaction with patients are included in the content of courses "Human Health Examination and Assessment" and "Medical and Social Rehabilitation". The integration into the content of the selected courses of gaming technologies, which involve placing the student's personality in the center of the educational process, will give the possibility to train various qualities of personality, to form skills of ability in different situations. Simulation and modeling games, which are used in the educational process of medical academy, provide a reflection of the real interaction of the medical worker and the patient and, at the same time, the ability to change them, go back to a certain point and, overcoming the situation, to accept other options.

Key words: students, bachelors in nursing, medical academy, medical education, vocational training, gaming technologies.

УДК 378.14.+811.581

DOI <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series5.2022.85.18>

Ємельянова Д. В.

ФОРМУВАННЯ ЛІНГВОКУЛЬТУРОЛОГІЧНОЇ ТОЛЕРАНТНОСТІ УКРАЇНСЬКИХ СТУДЕНТІВ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ

У статті визначено педагогічні умови формування лінгвокультурологічної толерантності українських студентів у процесі навчання китайської мови, а саме: застосування інформаційно-комунікаційних технологій на підставі створення навчального сайту з невербальним і вербальним матеріалом для ознайомлення з культурою, особливостями спілкування, етикетом та нормами поведінки китайців; визначення психологічних та мовних відмінностей і схожостей української та китайської культур і мов. Метою проведеного дослідження є експериментальна перевірка ефективності реалізації педагогічних умов формування толерантності українських студентів засобами китайської мови. Експериментальне дослідження спрямоване на визначення суттєвих психологічних і мовних відмінностей та на пошук точок дотику, схожості менталітету двох народів, їхніх культур і мов.

Уривок дослідження інформаційно-комунікаційних технологій із метою формування лінгвокультурологічної толерантності українських студентів у процесі навчання китайської мови здійснювалося шляхом підготовки до створення навчального сайту, на якому міститься невербальний і вербальний матеріал для ознайомлення з історією, культурою, особливостями спілкування, етикетом, мовою та нормами поведінки китайців. На підставі аналізу особливостей китайської мови зроблено висновок, що для неї характерні строгість, дисциплінованість і дотримання правил, що відображають відомі якості мешканців Піднебесної.